

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

www.karnatakayakshaganaacademy.com

ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕಾಶಿತ

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಸ್ವರ್ಣಿಕಮಲ

ಕವಿ

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್.

ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿ, ಸಹ-ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ನಿರ್ವಾಹಕರು

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ®

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com

Blog: www.yakshaprasangakosha.com

ಆವೃತ್ತಿ ೧.೦

ನವೆಂಬರ್ ೨೦, ೨೦೧೯

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com, yakshavahini@gmail.com Blog: www.yakshaprasangakosha.com

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿಯ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನಾ ಸಮೂಹ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್. (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಅಶೋಕ್ ಮುಂಗಲಿಮನೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಪಾಠಕ್, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾಸ, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅವಿನಾಶ್ ಬೈಪಾಡಿತ್ತಾಯ, ಮಹೇಶ್ ಪದ್ಮಾಣಿ, ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷ), ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ್ ಸಾಮಗ (ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ (ಯೋಜನಾ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ ನಾ ಭಟ್, ಅಜಿತ್ ಕಾರಂತ್, ಇಟಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಸುಣ್ಣಂಗುಳಿ, ವಿದ್ಯಾ ಹೆಗಡೆ ಕವಿತಾಸ್ಪೂರ್ತಿ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು:

ಗಣಪತಿ ಭಟ್ ಪಿ, ವಸುಮತಿ ಜಿ., ಅನಿತಾ ಎಂ. ಜಿ. ರಾವ್, ರಂಜನ ಭಟ್, ಶಶಿಕಲಾ ಮೂರ್ತಿ, ರಘುರಾಜ್ ಶರ್ಮ, ಚಂದ್ರ ಆಚಾರ್, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾಗವತ್, ಉಮೇಶ್ ಶಿರೂರು, ವೆಂಕಟೇಶ್ ಹೆಗಡೆ, ವೆಂಕಟೇಶ್ ವೈದ್ಯ, ಕೆ. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಸತೀಶ್ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮಯೂರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ರವಿ ಕಾಮತ್ ಕುಮಟಾ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಾಠಿ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ರಘುರಾಜ್ ಶರ್ಮಾ

ಸಹಕಾರ:

ಪ್ರಸಂಗ ಕವಿಗಳು:

ಬಲಿಪ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ್, ಹೊಸ್ರೋಟಿ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ್, ಪ್ರೊ. ಎಮ್. ಎ. ಹೆಗಡೆ, ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಎಂ. ಆರ್. ವಾಸುದೇವ ಸಾಮಗ, ಎಂ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಮಧುಕುಮಾರ್ ಬೋಳೂರು, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್, ಅಂಬರೀಷ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಇಟಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ವಿಶ್ವವಿನೋದ ಬನಾರಿ, ಮಧೂರು ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ:

ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು, ವಿಷ್ಣುಭಟ್

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ & ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ), ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾರಂಗ, ಉಡುಪಿ, ಯಕ್ಷಸಿಂಚನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಸಂಗ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಣೆ ಮತ್ತಿತರ:

ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಉರಾಳ್, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಾಗವತ್, ಶ್ರೀಪಾದಗಡ್ಡೆ, ಮುರಳಿ ಶ್ರೇಣಿ, ಅನಂತ ದಂತಳಿಕೆ, ಗುರುನಂದನ್ ಹೊಸೂರು, ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಗ, ನಾರಾಯಣ ಯಾಜಿ, ಶೇಷಗಿರಿಯಪ್ಪ, ಎಸ್ ಎಮ್ ಹೆಗಡೆ, ದಿವಾಕರ ಹೆಗಡೆ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ಹೆಗಡೆ ಮೂರೂರು, ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ.ಎಸ್, ರವೀಂದ್ರ ಐಶುಮನೆ, ಗುರುರಾಜ ಹೊಳ್ಳ ಬಾಯಾರು, ಸುರೇಶ್ ಹೆಗಡೆ ಬೆಳಸಲಿಗೆ, ಮನೋಹರ ಕುಂದರ್, ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್, ರಘುರಾಮ್ ಮುಳಿಯ, ಸುಧಾ ಕಿರಣ್ ಅಧಿಕಶ್ರೇಣಿ, ಮಹಾಬಲಮೂರ್ತಿ ಕೊಡ್ಲೆಕೆರೆ, ಎ. ಎನ್. ಹೆಗಡೆ, ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಮಲ್ವೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ್ ಸಾಮಗ, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾಸ, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಪಾಠಕ್, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ ನಾ ಭಟ್, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಯ್ಯ (ಅಕ್ಕಪತ್ರ ಪರಿಶೋಧಕರು)

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಖಜಾಂಚಿ)

ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ:

ಅಶೋಕ್ ಕೊಡ್ಲಾಡಿ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಪುಸ್ತಕ ಸಹಾಯ:

ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲ ರತ್ನಾಕರ್, ಮಂಟಪ ಪ್ರಭಾಕರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಸಂಗಸಾಹಿತ್ಯ. ಅದು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಲಿಖಿತಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹೌದು. ಅದರ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಅಡಿಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಂದಾಜಿಸಿದಂತೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನೂರಾರು ಹೊಸಕೃತಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂಬವರಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಅರ್ವಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮುದ್ರಣ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುದ್ರಿತವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೊಡಕಿನದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ; ಮತ್ತಷ್ಟು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದ್ಯೋತಕಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಭಂದೋ ವೈವಿಧ್ಯದ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಸುಪ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಅದರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವವರಿಗೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟಿನ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬೇಕಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ, ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೆರವು ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೈಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಹಮತವಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃತಿರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಕರಿಸಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನೆ

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೃತಿಗಳು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಂದು ಗಮನಿಸಿ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರಯೋಗದ ಆಧಾರ ಪಠ್ಯಗಳು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಗೀತೆಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ, ಮೇಲಾಗಿದ್ದೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಲವಾಗದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಪಿಡುವುದೂ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ನಮ್ಮ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದು ಅಂತರಜಾಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪ್ರಸಂಗವೂ, ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುದ್ರಣ ದೋಷಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಗಳು, ಗ್ರಾಮ್ಯಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾದ ಶೈಥಿಲ್ಯ, ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ಉಚಿತ ದೋಷಗಳು, ಮಟ್ಟಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿರುವ ನುಸುಳಿದ ದೋಷಗಳು, ಆಟ ಆಡಿಸುವಾಗ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಗವಶನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಅನ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪದಗಳು ಮುದ್ರಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವುದು, ಮುದ್ರಣವಾಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕವಿಯು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಂದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಂತರವನ್ನೂ, ಅಪಾರ್ಥವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ಪ್ರಸಂಗಕೋಶ'ದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಗಿಂಡಿಮನೆ ಮೈತ್ಯಂಜಯ
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ರವಿ ಮಡೋಡಿ
ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನವಿಲುಗರಿಯು. ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಅಂತರಜಾಲದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಇವೆರಡು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನಲುಬಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಪ್ರಾಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಯಕ್ಷಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ವಿನಮ್ರ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕನಸುಗಳು ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ, ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ನಾವು ಚಿರಯುಗಿಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಟಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ, ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃ
ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃ
ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಖಜಾಂಚಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸೃ

ಸಾರಾಂಶ

ಪ್ರಸಂಗ ವಿಧ:

ಪೌರಾಣಿಕ

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ:

ಮಹಾಭಾರತ

ಭಾಷೆ:

ಕನ್ನಡ

ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ವಿವರ:

ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಾ ಕಲಾಸಂಗಮ, ಶರವೂರು. ದ.ಕ.

ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿವರ:

ಈ ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿಯು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದೇ ಜೊತೆ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಘನ ಉದ್ದೇಶವು. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಯಾ ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲು ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಪದ್ಯಗಳು:

೩೫

ಪಾತ್ರಗಳು:

ತೇಜಸ್ವಿ, ಭೂತಧಾಮ, ವಿಶ್ವಭುಕ್, ಶಿಬಿ, ಶಾಂತಿ, ದಿಕ್ಪತಿಗಳು, ನಾಲಾಯನೀ, ಶಿವ, ಪಾರ್ವತಿ

ಕಥಾ ಸಾರಾಂಶ:

ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ವಿ ನಾಮಕ ದೇವೇಂದ್ರನ ಒಡ್ಡೋಲಗ. ಮುನಿ, ಮನೀಷಿಗಳು ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಸಂಕಲ್ಪ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ. ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಸ್ವರ್ಣ ಕಮಲವೊಂದು ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತೇಜಸ್ವಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ. ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಮಲದ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಮಾನಸ ಸರೋವರದ ಬಳಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾರಿಯೊಬ್ಬಳ ದರ್ಶನ. ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳೇ ಗಂಗೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಸ್ವರ್ಣಕಮಲಗಳಾಗುವ ಚಮತ್ಕೃತಿ. ಆಕೆಯನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ತೇಜಸ್ವಿ. ಅವಳ ಅಳುವಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ ಆತನನ್ನು ಒಂದು ಗುಹೆಯತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೂರ್ವದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಶಿವನ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ವ್ಯರ್ಥ ಬದುಕಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಶಿವ - ಪಾರ್ವತಿಯರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಭಯ ನೀಡಿದ ಶಿವನು ತೇಜಸ್ವಿಯೂ ಆ ನಾಲ್ವರೂ ಮುಂದೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಂಶದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸುತರಾಗಿ ಜನಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಐದೂ ಮಂದಿ ತನ್ನ ಐದು ಮುಖಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಶಿವನಿಂದ ಸೂಚನೆ. ದುಃಖಿತೆಯಾದ ಸ್ತ್ರೀ ನಾಲಾಯನೀ (ನಾರಾಯಣೀ) ಎಂಬಾಕೆ. ಆಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮೌದ್ಯಾಲಯನ ಮುನಿಯ ಸತಿ. ಆಕೆಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಒಲಿದು ಶಿವನಿಂದ ಪಂಚವಲ್ಲಭೆಯಾಗುವಂತೆ ವರಪ್ರದಾನ. ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿಯು ನಾಲಾಯನಿಯು ದುರ್ಗಾಂಶದಿಂದ ಪಾಂಚಾಲನಂದಿನಿಯಾಗಿ ಐದು ಜನ ಪಾಂಡವರ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ದುರ್ಗಾರಾಧನೆಯಿಂದ ಚೈತನ್ಯಹೊಂದಿ, ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿನಿಯಾಗಿ ದುಷ್ಪನಾಶಕ್ಕೆ ಒದಗುವಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:

ನಿವೃತ್ತ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ. ಸಾಹಿತಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಅರ್ಥಧಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತೃ. ಯಕ್ಷಗಾನ ವಿಮರ್ಶಕ. ಊರು - ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸನಗರ ತಾಲೂಕು, ನಿಟ್ಟೂರು ಬಳಿಯ ಧರೇಮನೆ. ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆಲೆಸಿರುವುದು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿಯಲ್ಲಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಯಕ್ಷಗಾನದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತ. ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ, ಅರ್ಥಧಾರಿಯಾಗಿ ಪಳಗಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಉಡುಪಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು.

ಉಡುಪಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೇಂದ್ರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಲಿಕಾ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೩ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸುಮಾರು ನೂರಾರುಮೂವತ್ತು ಮಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಂಗ ರಚನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೂರಾರು ವಿಮರ್ಶೆಗಳು, ಚಿಂತನೆಗಳು ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿಯ 'ಯಕ್ಷಲಹರಿ' ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ೨೪ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ. ಹಲವು ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು, ಸಪ್ತಾಹಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ, ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಆಟ-ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನಕಾರರಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೋಷ್ಠಿ, ಕಮಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಅನುಭವ. ಅರ್ಥಧಾರಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪಾತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಅವಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದಕರಾಗಿ, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸಂಚಾರಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಂಡಳಿ ಹೊಸಬೆಟ್ಟು ಸುರತ್ಕಲ್ ಇದರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ರಂಗ ವಿಮರ್ಶೆ, ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ನಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದೂ ಹವ್ಯಾಸ. ಹಾಸ್ಯ ಬರಹ ಕುರಿತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನವೂ ಬಂದಿದೆ. 'ಬಹು ಜಟಿಲ ಬಂಡಿ' ಎಂಬ ನಗೆ ಲೇಖನಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಾಪುರ ಮಠದಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಗುರುಗ್ರಂಥಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ, ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯ, ಮಹಾಮುನಿ ಶುಕ ಎಂಬ

ಮೂರು ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ. ಕಾಂ ಪದವಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಾನ' ಪ್ರಸಂಗದ ಪಾಂಡವ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣದ ಒಂದು ಭಾಗ ಪಠ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪತ್ರಿಕೆ 'ಕಣಿಪುರ'ದಲ್ಲಿ ರಂಗಸ್ಥಳದ ಅಭಿಜಾತ ಕವಿಗಳು ಎಂಬ ಅಂಕಣವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳ ಪರಿಚಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ 'ಸುದಿನ ಸುರಭಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಪುರಾಣ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳು' ಎಂಬ ಅಂಕಣ ಬರಹ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಾಪುರ ಮಠದ 'ಧರ್ಮಭಾರತೀ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ವೀರತಪಸ್ವಿ' ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉಡುಪಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆ ೨೦೧೫ನೇ ಸಾಲಿನ 'ತಲ್ಲೂರು ಕನಕ ಅಣ್ಣಯ್ಯ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಕುರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಾಧನಾವಲೋಕನ, ಅವರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸ-ಆಶಯ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತಾಗಿ ಯಕ್ಷ ವಿದ್ವಾತ್ ಲೋಕ ಭಾಷಣ-ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ದಿನವಿಡೀ ನಡೆಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಅಕಾಡೆಮಿ ಶ್ರೀಧರರ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಲಿಕಾ' ಕೃತಿಗೆ ೨೦೧೧ನೇ ಸಾಲಿನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ೨೦೧೬ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ೧೧ನೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ೨೦೧೬ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಶಂಭುಹೆಗಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟ್ಯೋತ್ಸವ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಜಡಭರತ' ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದು, 'ಅಸುರ ಗುರು' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಇವರು ಬರೆದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು: ಕಬಂಧ ಮೋಕ್ಷ, ಸುದ್ಯುಮ್ನ, ಆದಿನಾರಾಯಣ ದರ್ಶನ, ಕುವಲಯಾಶ್ವ, ಗರುಡ ಪ್ರತಾಪ, ಬಾಲಭಾರತ, ಸತ್ಯಶೈಥಿಲ್ಯ, ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಾನ, ಪರಿಕ್ಷಿತಿ-ಆಸ್ತೀಕಜನ್ಮ, ಜನಮೇಜಯ, ಶುಕ್ರಸಂಜೀವಿನೀ, ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಜಡಭರತ, ಸಮ್ರಾಟ್ ಮರುತ್ತ, ಕುಜ್ಜಂಭ ಕಂದರ, ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ, ಯೋಗಾವತಾರಂ, ಫಲ್ಲುಗಣಿ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ, ವೀರ ಚಿತ್ರಧ್ವಜ, ಶ್ರೀರಂಗ ರಾಯಭಾರ, ನಾಲಾಯನೀ, ಬಕನ ಬಂಡಿ, ಅಂಗಾರಪರ್ಣ ವೃತ್ತಾಂತ, ಧೌಮ್ಯಪರಿಗ್ರಹ, ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ, ದುರ್ಗಮಾಸುರ ವಧೆ, ಶರವೂರ ಶ್ರೀದುರ್ಗ, ಪ್ರಥುಯಜ್ಞ, ಹನ್ನಾರ ರಾಮೇಶ್ವರ ಮಹಾತ್ಮೆ, ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಐವರು ಒಬ್ಬಳನ್ನೇ ವರಿಸಬೇಕಾಗಿಬಂದ ಕಾರಣದ ಕಥೆ ಇದು. ತೀರಾ ಕಿರಿದಾದ ಪ್ರಸಂಗ. ಬೇರೆ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ದುರ್ಗಾಂಶದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿರಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಪಂಚೇಂದ್ರರು. ಪಾಂಡವರಾಗಿ ಜನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಕಥಾ ವಿಶೇಷ. ತಾಳಮದ್ದಲೆಗಿಂತಲೂ ಬಯಲಾಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ, ಕಾವ್ಯಗುಣ ಮೇಳೈಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ. ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿದ್ದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಲದ ಕಥೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೀರಪನಿ ಕಮಲವಾಗಿ ಅರಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ !

ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ

ನಾಂದಿ

ಮೋಹನ - ಆದಿ

ಗಣಪಾ | ಪಾಲಿಸು ಕರುಣದಿ ಸ | ದುಗುಣಪಾ ||
 ಜಯ ಭಕ್ತಾಂಬುಧಿಯುಡುಪಾ || ಪ ||
 ತ್ರಿಣಯ ಗಿರಿಜೆಯರ | ತನಯನೆ ಮೊದಲೊಂ |
 ದನೆಯನುಗೊಳ್ಳುವ ಗಣಪತಿ ಜಯ ಜಯ || ಗಣಪಾ || ಅ. ಪ ||
 ಜಗವಾ | ಪಾ | ವನಗೊಳಿಸುತ ನೀಡೊಲವಾ | ಸ |
 ಜ್ವನ ಪಾಲಕ ಸಂಭ್ರಮವಾ | ನೀ |
 ಡನುದಿನ ಕಳೆ ವಿಭ್ರಮವಾ ||
 ಘನ ಮನ ಜನ ವಂದನ ಶಿವ ನಂದನ ||
 ಅನುದಿನ ನಾ ಗೆಯುವೆ ಮೊದಲೊಂದನೆ || ಗಣಪಾ || 1 || 1 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಶಾರದೆಯೆ ರಕ್ಷಿಪುದು ವಿದ್ಯಾ |
 ವಾರಿಧಿಯೆ ಭಾರತಿಯೆ ಕಾವುದು |
 ನೀ ರಸನೆಗೆಯ್ದು ನೆಲಸುತ ಸುತನ ಬೆಳಸುವುದು ||
 ಸಾರ ಸಾರಸ್ವತವ ಚೋದಿಪ |
 ಪಾರ ಮಹಿಮೆಯೆ ವಾಣಿ ಪುಸ್ತಕ
 ಧಾರಿಣಿಯೆ ಜಗಧಾರಿಣಿಯೆ ಜ್ಞಾನಾಂಬೆ ಶರಣೆಂಬೆ || 1 ||
 ಶರದಪುರ ಚಿರವಾಸೆಗರಗುತ |
 ಗುರುಹಿರಿಯರಂ ನಮಿಸಿ, ಭಾರತ |
 ವರ ಪುರಾಣವ ಜಗಕೆ ನೀಡಿದ ಬಾದರಾಯಣನ |
 ಸ್ಮರಿಸಿ ಬಳಿಕಾಂ ಯಕ್ಷ ಕವಿಗಳ |
 ನೆರವಿಗಾನತನಾಗಿ ಸರಿದಂ |
 ತರದ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳೆಸವ ದುರ್ಗೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೊರೆವೆ || 2 || 3 ||

“ನಾಲಾಯನೀ”

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಝಂಪೆ

ತೇಜಸ್ವಿ ನಾಮಕನು, ಮೂಜಗದ ಪಾಲಕನು |
 ಓಜೆಯಿಂದಿದ್ರ ಪದವಿಯಲಿ ||
 ರಾಜಿಸಿರೆ ಸಂಭ್ರಮದಿ ದಿಕ್ಪಾಲತತಿ ದೇವ |
 ರಾಜನನ್ನೋಲೈಸುತಿಯೆ || 1 ||
 ಓಲಗವನಿತ್ತು ಜಗದೇಳಿಗೆಯ ಚಿಂತಿಸುತ |
 ಕೇಳಿದನು ದಿಕ್ಪತಿಗಳೊಡನೆ ||
 ಕಾಲ ಬಹುಕಾಲದಿಂದೂಳಿಗವ ತೊರೆದಿಹನು |
 ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದೆ ನರಕವರರೆ || 2 ||
 ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಮಹಾಯಾಗ |
 ಹೋಮಿಸಲು ಪಶುವಿಶನಕೇತ ||
 ನೇಮಗೊಂಡರೆ ಲೋಕ ಮರಣ ವರ್ಜಿತವಾಯ್ತು |
 ಭೂಮಿಗಳಿಯುತ ಕಾಯಬೇಕು || 3 || 6 ||

ವಾರ್ಧಕ

ಸತ್ರಮಂ ಕಾಣಲೆಳಸುತ್ತ ಪರಿವಾರವು ಧ |
 ರಿತ್ತಿಗಳಿದೈತರಲ್ ಪುಣ್ಯಮಂಗೊಂಡು ಸ |
 ವರ್ತ ಸೊಬಗಿಂ ರಂಜಿಸುತ್ತಿರಲ್ ಧಾರಿಣಿ ಪವಿತ್ರತರಮೆಂದುಬ್ಬುತ ||
 ಚಿತ್ರತರಮಾಗಿರುವ ಗಿರಿ ಶೈಲಗಳ ನದೀ |
 ಪಾತ್ರದಿಕ್ಕಲದ ವನ ಮನ ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ತೋಷ |
 ಗಾತ್ರರೊಂದೆಡೆ ನಿಲುತ್ತಿದ್ದನೈತರುತಂ ವಿಚಿತ್ರಮೊಂದಂ ಕಂಡನು || 1 || 7 ||

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ - ಆದಿ

ಹರಗಿರಿಯಲಿ ಸುತ್ತಿ ತಿರುಗುತ್ತಲಿಳಿದು |
 ಧರೆಗೈದುತಿಹ ದಿವ್ಯ ಸರಿತೆಯನ್ನೊಲಿದು |
 ಸುರಪ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ವೀಕ್ಷಿಸುತ ಮುಂಬರಿದು |
 ಬರುತ ಕಂಡನು ತೇಲಿ ಬಹ ಸುಮವೊಂದು || 1 ||

ಬಂಗಾರ ಹೂವಾಗಿ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡು |
ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರೆ ಸುರಪಾಲ ಕಂಡು ||
ಭೃಂಗ ರ್ಭುಂಕರಿಸಿ ತರಂಗಿತಗೊಂಡು |
ಹಿಂಗದೈದಲು ಪ್ರೋದ ನದಿಪಾತ್ರಗೊಂಡು || 2 || 9 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ

ಬಂದಲ್ಲಿ ಕಂಡನು ಸುಂದರಿಯೋರ್ವಳು |
ಚಂದ್ರಕಾಂತವನಡರಿ ||
ಕುಂದಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರೆ ವೃಂದಾರಕೇಶ ಮ |
ತೊಂದು ಬೆರಗ ನೋಡಿದ || 1 ||
ಕಣ್ಣೀರ ಕುದಿಬಿಂದು, ಸ್ವರ್ಣಕಮಲವಾಗಿ
ತಣ್ಣೀರೊಳುದ್ಭವಿಸಿ ||
ಪುಣ್ಯ ನದಿಯೊಳ್ ತೇಲುತ್ತೊಂದೆಡೆ ತರಳಲು
ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ಕೇಳಿದ || 2 || 11 ||

ತೋಡಿ - ಅಷ್ಟ

ಯಾರಮ್ಮ ನೀನು | ಯಾರಮ್ಮ || ಪ ||
ಯಾರಮ್ಮ ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ತಿಲೆಗೇರಿ ||
ಭೋರೆಂದು ಮರುಗುವೆ ಸಿಂಗಾರನಾರಿ || ಯಾರಮ್ಮ || ಅ. ಪ ||
ಯಾರಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀರ ಧಾರೆಯ ಹರಿಸಿ |
ವಾರಿಯೊಳ್ ಬಂಗಾರ ವಾರಿಜ ಸೃಜಿಸಿ |
ತೋರುವೆ ಕೌತುಕ ಸುಖ-ದುಃಖವೆರಸಿ |
ಆರಿದೇನಾಯ್ತು ಪೇಳ್ ದುಮ್ಮಾನ ಸರಿಸಿ || 1 ||
ಐಸಿರಿಯಹುದಾನು ಸುರನರ ಜಗಕೆ |
ಮೈಸಿರಿ ಸೊಗವಿಲ್ಲವಳುತಿಹೆನದಕೆ ||
ವಾಸನೆ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲದ ಸುಮಕೆ |
ನಾಸರಿ ನೀ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿಹುದೇಕೆ || 2 ||
ಮೂರಿಳೆಯೊಡೆಯ ನಾ ನಾರಿ ನೀನಾರು |
ತೋರುವೆ ಪರಿಹಾರವಾರೇಂಗೆಯ್ವಿಹರು |
ಪಾರುಗೊಂಡಿತು ಶೋಕವೆಂದರಿತುಸಿರು |
ಘೋರವೋ, ಕ್ರೂರವೋ, ವೈರವೋ ತೋರು || 3 || 14 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವೃಡೆ

ಬಂದರೆನ್ನೊಡನಿಂದು ತೋರುವೆ |
ಬೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯವ |
ನೆಂದು ಮುಂದೈದಲೈ ಸೇರಿದ | ರೊಂದು ನೆಲೆಯ || 1 ||
ಗವಿಯನೊಂದನು ಸೇರಿ ನೋಡಿದ |
ನವೆಂದು ಯುಗವೇ ಸವೆದ ದೇಹದ |
ಸ್ಥವಿರ ಜರಡಿನ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯ | ದಿವಿಜರೊಡೆಯ || 2 ||
ಆರು ನೀವೈ ಸೇರಿಗವಿಯನ |
ಪಾರ ಕಷ್ಟದ ಜರೆಯೊಳಿರುವಿರಿ |
ಚಾರು ಲಕ್ಷಣ ಚಿಹ್ನೆಯನಿಬರೊಳ್ | ತೋರುತಿಹುದು || 3 || 17 ||

(ಇಂ.1.)

ವೃದ್ಧರೊಳಗತಿ ವೃದ್ಧನೆಂದನು |
ಹೊದ್ದಿದವರಾವಿಂದ್ರ ಪದವಿಯ |
ಕೃದ್ಧನಾಗಿಯೆ ಶಾಪವಿತ್ತನು | ರುದ್ರ ಮೂರ್ತಿ || 4 || 18 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ- ರೂಪಕ

(ಇಂ.2.)

ಭೂತಧಾಮನು ನಾನು ವಿಶ್ವಭುಕ್ತೆಂದೆಂಬ |
ರೀತನು ನಮಗೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ||
ಈತನೆ ಶಿಬಿ ಮತ್ತಿನ್ನಾತನೆ ಶಾಂತಿಯು |
ಬೀತುದು ಬಹುಯುಗವಿಲ್ಲ || 1 || 19 ||

(ಇಂ.3.)

ಸೋಕ್ಕಿನಿಂ ಶಿವನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರಿಂದ |
 ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿಹೆವಿಲ್ಲಿ ಬಂದು ||
 ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೊಲುಮೆಯು ಸಿಕ್ಕುವನಕ ಮೋಕ್ಷ
 ದಕ್ಕದಾಗಿದೆಸಿಕ್ಕು ಜಟಿಲ || 2 || 20 ||

(ಇಂ.4.)

ಓರೋರ್ವರೊಂದೊಂದು ಮನ್ವಂತರವನಾಳ್ ||
 ವೀರಂದ್ರರು ನೀನಾರಯ್ಯ ||
 ಆರಾದರೇನಹಂಕಾರಕೊಡ್ಡಿದ ಮೇಲೆ
 ತೋರುವುದೀಗತಿ ಸತ್ಯ || 3 || 21 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಕೇಳಿ ಬೆರಗಂ ತಾಳಿ ತಾನೀ |
 ರೇಳು ಜಗಮಂ ಲಯಗೊಳಿಪ ನಾ |
 ಶೂಲಿ ಮುನಿದರೆ ಲೋಕಪಾಲರೆ ಕಾಲನಾಳುಗಳು ||
 ನಾಳೆಗಾನೆಂತಹೆನೊ ಶಿವ ಶಿವ |
 ಕಾಲರುದ್ರನ ಕರುಣೆಗೊಳ್ಳದೆ |
 ಬಾಳಬೆಳಕಂ ಕಾಣಲಾಗದು ಪೇಳಿ ಮುಂದೇನು || 1 || 22 ||

ನಾಟಿ - ಝಂಪೆ

ಶಿವನೊಲಿಸುವುದೊಂದೆ | ಭವ ಭಯ ನಿವಾರಣವು |
 ಸವೆಸಿದವು ಬಹುಯುಗವ ಗವಿಯೊಳೀರ್ದು ||
 ಭುವನೈಕ ಸುಂದರಿಯೆ | ದಿವದರಸಿಯಂತಿರುವೆ |
 ಅವನತಿಯದೆಂತರುಹು | ವಿವರವಾಗಿ || 1 ||
 ನಾಲಾಯನಿಯು ಮೌದ್ಗಲ್ಯಾಯನರ ಭಾರ್ಯ ಸ |
 ಚಿಟ್ಟೇಲೆ ಸತಿಯಾಗೀರ್ದೆ ಪತಿಯುಗಲಲು |
 ಶೂಲಿಯಂ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ಮಧ್ಯದೊಳು ತಪಿಸಿದನು |
 ಕೇಳೆಂದ ವರ ಮೆಚ್ಚಿ ಬಂದ ಶಿವನು || 2 ||
 ನಾಪತಂದೇಹಿಯೆಂದೈದು ವಾರಂ ಪಾರ್ವ |
 ತೀಪನನ್ನುಬೈಗಂಗೊಂಡು ಕೇಳೆ ||
 ಕಾಪಾಲಿ ಪೇಳೆನು ತಥಾಸ್ತು ಬಹ ಜನ್ಮದೊಳ |
 ಗಾಪರೈವರು ಪತಿಗಳನಗನ್ನುತ || 3 || 25 ||

ಮಧುಮಾಧವಿ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಸ್ವರ್ಗ ಸಿರಿ ನಾಮವನು ಧರಿಸುತ |
 ಭರ್ಗನಾಡಿದ ವರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು |
 ತಾರ್ಗೊರೆಯಲೆಂದರಿಯದಾಗಿಹೆ |
 ಮಾರ್ಗಮುಂದೇಂ ತಿಳಿಯೆನು || 1 ||
 ಮತ್ತವರು ಚಿಂತಿಸಿದರೆಲ್ಲರು |
 ಕೃತ್ತಿವಾಸನೊಲಿಪುದೊಂದೇ |
 ಸತ್ಯಮಾರ್ಗವೆನುತ್ತ ತಪಿಸಿದ |
 ನಿತ್ಯ ಮಂಗಲ ಮೂರ್ತಿಯು || 2 || 27 ||

ಮೋಹನ - ಆದಿ

ಶಂಭೋ | ಪಾಲಯ ಶರಣೋದ್ಧರಣ |
 ಜಯ ಗೌರೀ ರಮಣ || ಶಂಭೋ || ಪ ||
 ಶಂಭು ಮಯೋಭು ಸ್ವ | ಯಂಭು ಲಯೇಶ ತ್ರ |
 ಯಂಬಕ ಪಾಲಕ | ಸಾಂಬ ಸದಾಶಿವ || ಶಂಭೋ || ಅ. ಪ ||
 ಪಥವಾ | ತೋರುತ ರಕ್ಷಿಪುದಭವಾ ||
 ಪತಿಕರಿಸುತಲೆಮ್ಮುವ | ಖತಿಮತಿ ನೀಗುತಲಪರಾಧವ |
 ಹಿತದಿಂ ಮನ್ನಿಸುವ || ಪತಿತೋದ್ಧರಣನೆ ಶರುವ ||
 ಗತಿಗಾಣವು ಗಿರಿಜಾಪತಿ ಶರಣಾ |
 ಗತಜನ ಪೋಷಕ ನೀಡು ಪ್ರಸಾದವ || ಶಂಭೋ || 1 || 28 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ರೂಪಕ

ಹರನು ಬಂದನೊಲಿಯುತಿದ್ರ |
 ರಿರುವ ನೆಲೆಗೆ ಗಿರಿಜೆ ಸಹಿತ |
 ಶಿರವ ಬಾಗುತೆರಗಿದವರ | ಹರಸುತ್ತೆತ್ತಿದ ||
 ಹರಸುತ್ತೆತ್ತಿ ಪೇಳ್ವ ನಿಮ್ಮ |
 ಪರಮಭಕ್ತಿಗೊಲಿದೆ ಪೇಳಿ |
 ಕರೆದು ನುತಿಪ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂ | ದರುಹಿರಲರ || 1 ||
 ಪರಮ ಪುರುಷ ಪಾರ್ವತೀಶ |
 ಪ್ರೇರೆಯಬೇಕು ಸೆರೆಯ ಬಿಡಿಸಿ |
 ಬರುವ ಕಾಲಕಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ |ವರುಹಬೇಹುದು |
 ಅರುಹಬೇಹುದೆನ್ನು ತರುವ |
 ರೆರಗೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತರಗ ಭೂಷ |
 ಗಿರಿಯ ಮಗಳ ಮೊಗವ ನೋಡು | ತೊರೆದನೀಪರಿ || 2 || 30 ||

ಯರಕಲ ಕಾಂಬೋಧಿ - ಅಷ್ಟ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಆಲಿಸಿರಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಮುಂಬಹ | ಕಾಲದಾ ಕಥೆಯ ||
 ಧರ್ಮವ | ಪಾಲಿಸುವ ಹೊಣೆಯಾಂತು ಧರೆಯೊಳು | ತಾಳಿರಾಕೃತಿಯ ||
 ತೇಜಸ | ಕಾಲ ಸದ್ಯೋಚಿತದಂಶದೊ | ಳಾಳು ಧಾರಿಣಿಯ || ವಿಶ್ವಭು ||
 ಗೇಳು ಮಾರುತ ವಾಮದೇವ ವಿಶಾಲ ಬಲಸಿರಿಯಾ || ತತ್ಪುರು |
 ಪಾಲಯಂಗೊಳೆ ಭೂತ ಧಾಮನೆ | ತೋಳ ಬಲ ವಿಜಯ || ಶಿಬಿನೀ |
 ನಾಳು ಶೌರ್ಯವಘೋರ ಮುಖದಿಂ |
 ಕೇಳು ಶಾಂತೀಶಾನ ವದನ ವಿ |
 ಶಾಲ ಜ್ಞಾನವ ಭೂಲಲನೆಯಲಿ |
 ಕಾಲ ಕಳೆಯಿರಿ ತಾಳಿ ಜನ್ಮವ || ಆಲಿಸಿರಿ || 1 || 31 ||

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ - ತ್ರಿವುಡೆ (ಪ್ರಭೇದ)

ಪಂಚ ಮುಖ ಪುರುಷಾಕೃತಿಯಲಿ ಪ್ರ |
 ಪಂಚದೊಳಗುದ್ಭವಿಸೆ ನೀನೇ |
 ಪಂಚವಲ್ಲಭೆಯಾಗು ಶಕ್ತಿಯ |
 ಸಂಚಿಯಿಸಿ ಪಾಂಚಾಲದಿ | ಇಂದ್ರಸೇನೆ || 1 ||
 ಕೇಳು ನಾಲಾಯನಿಯೆ ನಾನೇ |
 ಮೇಳವಿಸಿ ದುರ್ಗಾಂಶ ನಿನ್ನೊಳು |
 ತಾಳುವೆನು ಯಜ್ಞದೊಳು ರೂಪವ |
 ಮೇಲೆ ಪಾಲಿಪೆ ಲೋಕವ | ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ || 2 ||
 ಶಕ್ತಿ ಶಿವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿ |
 ಮುಕ್ತ ಮಾನಸರೆರಗೆ ಹರಸುತ |
 ವ್ಯಕ್ತರಾಗಲು ಕಾಯುತೀರ್ಧರು |
 ಸೂಕ್ತ ಕಾಲವನಿದ್ರರು | ತರುಣಿ ಸಹಿತ || 3 || 34 ||

ಮಂಗಳ:

ವಿಶ್ವ ನಾಟಕ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದಾಡಿಸುತ್ತ ಸ |
 ವರಸ್ವವಂ ತನ್ನಂಕದೊಳಗಿಟ್ಟು ಮೆರವ ||
 ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ ಕಥೆ ಕಲ್ಪನೆಯ ತಾಯೂಗಸು |
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಗೆ ಜಯ ಮಂಗಲಂ || 1 || 35 ||

*****ಶುಭಂ*****

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರಕಾಶನ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಬಾ ಕಲಾಸಂಗಮ, ಶರವೂರು. ದ.ಕ.

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಆಧಾರ: ಲೇಖಕರ ಮೂಲ ಬರಹ

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟವರು: ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ. ಎಸ್.

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಒದಗಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ: ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ. ಎಸ್.

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಬರವಣಿಗೆ: ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ. ಎಸ್.

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ: ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್.

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕಾಶನ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಸಾಮಗ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ